

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/18-09/23

URBROJ: 65-18-02

Zagreb, 4. travnja 2018.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvješće o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju za 2017. godinu*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 112. stavka 12. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ("Narodne novine", broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17), dostavio Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, aktom od 26. ožujka 2018. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

**REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM
OBRAZOVANJU**

KLASA: 001-02/18-03/0006
URBROJ: 355-01-03-18-0001

Zagreb, 26. ožujak 2018.

HRVATSKI SABOR
Trg sv. Marka 6
10 000 Zagreb

n/p predsjednik Sabora gsp. Gordan Jandroković

Poštovani predsjedniče Hrvatskog sabora

U prilogu Vam dostavljam Izvještaj o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju RH za 2017. godinu.

S poštovanjem,

dr. sc. Ivica Vilibić
predsjednik Odbora

Dostaviti:
Naslov
Pismohrana – ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM
OBRAZOVANJU

KLASA: 052-02/17-02/0009
URBROJ: 355-01-03-18-0007
Zagreb, 26. ožujka 2018.

IZVJEŠĆE O RADU
ODBORA ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU
U 2017. GODINI

1. UVODNE NAPOMENE

U ovom Izvješću dokumentira se rad Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu: Odbor) od 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine. U tom razdoblju Odbor je obavljao poslove sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu: ZZDVO; NN 123/03, 198/03, 104/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15), te Poslovniku o radu Odbora.

Odbor je neovisno nacionalno savjetodavno tijelo odgovorno Hrvatskom saboru, s osnovnom zadaćom „*promicanja etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim odnosima i u odnosima prema javnosti, te u primjeni suvremenih tehnologija i u zaštiti okoliša* (ZZDVO, čl. 112., st. 4.)“. Rad Odbora odvija se na sjednicama, a ZZDVO predviđa da rad uključuje razmatranje pojedinačnih slučajeva i da Odbor „*mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti u razmatranim slučajevima donosi u obliku preporuka, prijedloga ili primjedbi većinom glasova* (ZZDVO, čl. 112., st. 7.)“. Zakon ne predviđa izvršne ovlasti Odbora u smislu sankcioniranja utvrđenih etički neprihvatljivih ponašanja. Odbor može samo „*predložiti pokretanje postupka oduzimanja znanstvenog zvanja pred odgovarajućim matičnim odborom* (ZZDVO, čl. 112., st. 10.)“ pri razmatranjima individualnih slučajeva, i javno objaviti svoje mišljenje „*u slučaju ako visoko učilište ili druga znanstvena organizacija sustavno krši Etički kodeks* (ZZDVO, čl. 112., st. 11.)“. Odbor donosi Etički kodeks kojim utvrđuje etička načela u visokom obrazovanju i znanstvenom radu (ZZDVO, čl. 112., st. 5.), a sveučilišta, veleučilišta, visoke škole, instituti i druge znanstvene organizacije mogu, sukladno svojim statutima, osnovati svoja etička povjerenstva te donijeti svoje etičke kodekse koji moraju biti usklađeni s etičkim kodeksom Odbora (ZZDVO, čl. 112., st. 13.).

2. SASTAV ODBORA

Temeljem imenovanja Hrvatskog sabora, Odbor je do listopada 2016. godine radio u sljedećem sastavu: prof. dr. sc. Josip Baloban (Katolički bogoslovni fakultet, Zagreb), prof. dr. sc. Andreja Brajša-Žganec (Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb), prof. dr. sc. Ines Keršan-Škabić (Fakultet ekonomije i turizma dr. Mijo Mirković, Pula), dr. sc. Ljiljana Kolečnik (Institut za povijest umjetnosti, Zagreb), prim. dr. sc. Jelena Macan (Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Zagreb), prof. dr. art. Enes Midžić (Akademija dramskih umjetnosti, Zagreb), akademik Vlatko Silobrić (u mirovini), dr. sc. Nenad Starc zaslužni znanstvenik (u mirovini) i dr. sc. Ivica Vilibić (Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split).

Tijekom listopada, studenog i prosinca 2016. godine, četvero članova Odbora je od Hrvatskog sabora zatražilo razrješenje članstva u Odboru: prof. dr. art. Enes Midžić (28. listopada 2016. godine), prof. dr. sc. Josip Baloban (28. studenog 2016. godine), prof. dr. sc. Andreja Brajša-Žganec (13. prosinca 2016. godine), te prof. dr. sc. Ines Kersan-Škabić (20. prosinca 2016. godine). Tekstovi njihovih zahtjeva za razrješenjem priloženi su Izvješću o radu Odbora za 2016. godinu. Hrvatski sabor do trenutka pisanja ovog izvješća (veljača 2018. godine) nije raspravljao o zahtjevima niti je razrješio navedene članove Odbora.

Stoga je Odbor nastavio sa radom tijekom 2017. godinu bez sudjelovanja navedenih članova, dok je preostalih pet članova Odbora redovito nazočilo sjednicama Odbora te konstituiralo kvorum za održavanje sjednica i donošenje odluka i mišljenja Odbora. Predsjednik Odbora tijekom 2017. godine je bio dr. sc. Ivica Vilibić.

3. DJELOVANJE ODBORA

Sukladno ZZDVO, Odbor je u 2017. godini obavljao sljedeće poslove:

1. Proaktivno djelovanje u smislu „*promicanja etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim odnosima i u odnosima prema javnosti, te u primjeni suvremenih tehnologija i u zaštiti okoliša* (ZZDVO, čl. 112., st. 4.)“, te
2. Rješavanje pojedinačkih predmeta kršenja Etičkog kodeksa Odbora, odnosno davanje „*mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti u razmatranim slučajevima*“ u obliku preporuka, prijedloga ili primjedbi većinom glasova (ZZDVO, čl. 112., st. 7.).

3.1. ODRŽANE SJEDNICE ODBORA

Tijekom 2017. godine Odbor je održao sedam redovitih sjednica (16. siječnja, 13. ožujka, 4. travnja, 5. lipnja, 7. rujna, 16. listopada, 21. studenoga) u okviru kojih je obradio 124 točke dnevnog reda. Zapisnici sjednica održanih tijekom 2017. godine priloženi su ovom izvješću. Odbor naglašava da su zapisnici i dnevni redovi sjednica Odbora, kao i rasprave članova nazočnih na sjednici povjerljivi podaci, sukladno čl. 30. Poslovnika o radu Odbora.

3.2. RJEŠAVANJE POJEDINAČNIH PREDMETA

Na ukupno sedam održanih sjednica, Odbor je raspravljao o zaprimljenim predmetima u okviru 78 točaka dnevnog reda, pri čemu su neki od predmeta bili na dnevnom redu više sjednica. Za dio predmeta nedostajala je dokumentacija, pa se Odbor obraćao nadležnim tijelima u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, često bez odgovora. Dalje, dio predmeta nije imao u dokumentaciji očitovanje etičkih tijela matičnih institucija (instituta, fakulteta, sveučilišta). U tim slučajevima od tijela matičnih institucija tražilo se očitovanje, a u slučaju da su postupci već obavljani, mišljenje.

Kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju, Odbor se tijekom 2017. godine vrlo često suočavao s nezainteresiranošću dijela visokoškolskih i znanstvenih institucija za etička pitanja. Stoga je Odbor poticao osnivanja i rad etičkih povjerenstava u dionicima sustava znanosti i visokog obrazovanja putem izmjena i dopuna Etičkog kodeksa Odbora u lipnju 2015. godine, te slanjem višekratnih pismenih poticaja svim dionicima u sustavu. Sukladno izmjenama i dopunama čl. 7. Etičkog kodeksa Odbora, dionici u sustavu znanosti i visokog obrazovanja upućeni su na rješavanje etičkih pitanja iz njihove sredine u vlastitim etičkim tijelima.

Najveći broj pojedinačnih predmeta (24) bili su iz područja društvenih i humanističkih znanosti, manji dio iz ostalih područja znanosti, dok nekoliko predmeta nije bilo vezano za pojedina područja znanosti.

Tablica 1. Broj zaprimljenih, riješenih i nedovršenih predmeta u 2017. godini.

Broj zaprimljenih predmeta	Broj riješenih predmeta	Broj nedovršenih predmeta (na dan 1. siječnja 2018.)	Broj predmeta raspravljanih na 1-3 sjednice	Broj predmeta raspravljanih na više od 3 sjednice
28	18	8	11	7

3.3. RAD U EUROPSKOJ MREŽI UREDA ZA ZNANSTVENU ČESTITOST

Kako je Odbor član Europske mreže ureda za znanstvenu čestitost (ENRIO, www.enrio.eu), sudjelovali smo u radu te asocijacije. ENRIO je tijekom 2016. godine održao dva sastanka. Predstavnik Odbora bio je na oba.

Prvi sastanak u 2017. godini održan je 27. svibnja u Amsterdamu u Nizozemskoj. Sastanku je nazočilo 33 predstavnika sastavnica ENRIO mreže iz svih dijelova Europe. Drugi sastanak je održan u Lisabonu, Portugal, 2. i 3. listopada 2017. Godine. Nazočila su 32 predstavnika sastavnica ENRIO mreže iz cijele Europe. Odbor je na oba sastanka predstavljao dr. sc. Ivica Vilibić.

Dnevni redovi obaju sastanaka u prilogu su ovog izvješća.

3.4. SUDJELOVANJE U RADU SVJETSKE KONFERENCIJE O ZNANSTVENOJ ČESTITOSTI

Od 28. do 31. svibnja 2017. godine u Amsterdamu, Nizozemska, održan je Peti svjetski kongres o znanstvenoj čestitosti. Kongres se redovito održava svake tri godine. U radu kongresa sudjelovao je i predstavnik Odbora dr. sc. Ivica Vilibić. Svi troškovi sudjelovanja pokriveni su od strane projekta ENERI (European Network of Research Ethics and Research Integrity), koji je financiran u okviru Okvirnog istraživačkog programa Europske Unije Obzor 2020. Partner u Programu je i Europska mreža ureda za znanstvenu čestitost (ENRIO).

Konferenciji je nazočilo preko 500 sudionika iz cijelog svijeta, a program je bio podijeljen u više cjelina vezanih za razne aspekte znanstvene čestitosti i integriteta u istraživanjima. Više o programu, uključujući i sama predavanja, može se naći na stranicama konferencije www.wcri2017.org.

U okviru konferencije, prihvaćena je i tzv. „Amsterdamska Deklaracija“ (<http://www.wcri2017.org/program/amsterdam-agenda>), čiji je cilj ojačati svijest o:

- „Honesty in all aspects of research“ (čestitost u svim područjima istraživanja)
- „Accountability in the conduct of research“ (odgovornost u provođenju istraživanja)
- „Professional courtesy and fairness in working with others“ (profesionalnost i fer odnos prema drugim dionicima istraživačkog rada)
- „Good stewardship of research on behalf of others“ (dobro upravljanje u istraživanjima)

3.5. FINANCIJSKI OKVIR RADA ODBORA

Tijekom 2016. godine rashodi rada Odbora su obuhvaćali propisanu naknadu za rad u Odboru, troškove puta za sudjelovanje na sjednicama dvoje članova Odbora sa prebivalištem van Zagreba (Split, Pula), te troškove sudjelovanja predstavnika Odbora na dva sastanka Europske mreže ureda za znanstvenu čestitost (ENRIO). Obzirom da je dio članova Odbora podnio zahjeve za ostavkama u članstvu i odrekao se naknada za rad u Odboru, predviđeni budžet Odbora je bio dovoljan za pokrivanje svih predviđenih troškova rada Odbora u 2017. , uključujući i sudjelovanje u Europskoj mreži ureda za znanstvenu čestitost.

4. PROBLEMI U RADU ODBORA

4.1. LEGALITET RADA ODBORA

Obzirom da su krajem 2016. godine 4 člana Odbora podnijela zahtjev za ostavkama na članstvo u Odboru, u više navrata se postavilo pitanje legaliteta rada Odbora. Ovdje napominjemo da je Odbor na svim sjednicama svoje odluke i mišljenja donosio sukladno Poslovniku o radu i Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju. Sve odluke i mišljenja doneseni su jednoglasno uz nazočnost većine članova Odbora (pet od devet članova Odbora), uključujući odluku o davanju ovlasti najstarijem članu, dr.sc. Nenadu Starcu za sazivanje 22. sjednice Odbora 21. prosinca 2016. godine, kao i izbor novog predsjednika i zamjenika predsjednika Odbora na istoj sjednici.

Obzirom na zatraženu ostavku svojih članova, Odbor je od Vlade RH i Hrvatskog sabora zatražio pokretanje postupka za izbor novih članova Odbora sukladno članku 112. stavak 1. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i članku 6. Poslovnika o radu Odbora dopisom od 22. prosinca 2016. godine (KLASA: 030-02/16-02/0042; URBROJ:355-01-03-16-0001). Budući da je reakcije Vlade RH i Hrvatskog sabora izostala, traženje je Odbor ponovio dopisom od 7. travnja 2017. godine (KLASA: 030-02/16-02/0042; URBROJ:355-01-03-16-0001). Naše traženje je ignorirano od strane Vlade RH i Hrvatskog sabora do danas. Predmetni dopisi priloženi su ovom izvješću.

4.2. ODLUKA USTAVNOG SUDA U SVEZI OCJENE SUGLASNOSTI S USTAVOM I ZAKONOM IZMJENA I DOPUNA ETIČKOG KODEKSA

Dana 5. siječnja 2017. godine Odbor je zaprimio dopis Ustavnog suda Republike Hrvatske, u kojem se traži očitovanje Odbora na navode Prijedloga za pokretanje postupka ocjene suglasnosti s Ustavom i zakonom članka 1. Izmjena i dopuna Etičkog kodeksa Odbora donešenog na sjednici Odbora 8. lipnja 2015. godine, kojeg ispred predlagatelja Sveučilišta u Zagrebu zastupa odvjetničko društvo Mihočević & Bajs.

Predmet prijave je ocjena suglasnosti s Ustavom i Zakonom odredaba čl. 7. st. 4. Etičkog kodeksa Odbora, koji navodi:

„Sljedeća su razina etička povjerenstva/tijela više organizacijske jedinice (npr. sveučilišta, veleučilišta), a završna je razina Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju.“

Odbor se očitovao o predmetu prijave, u kojem se poziva na čl. 112. ZZDVO, a napose na njegov stavak 13.:

„Sveučilišta, veleučilišta, visoke škole, instituti i druge znanstvene organizacije mogu, sukladno statutu, osnovati svoja etička povjerenstva te donijeti svoje etičke kodekse koji moraju biti usklađeni s etičkim kodeksom Odbora. Na visokim učilištima najmanje jedan član etičkog povjerenstva je student.“

Ustavni sud RH Odlukom od 25. travnja 2017. (broj U-II-6251/2016, NN 46/17) ukida članak 7. stavak 4. Etičkog kodeksa Odbora. Temeljem te Odluke Odbor daje priopćenje za medije, koje je sastavni dio ovog izvješća. Naglašavamo slijedeći dio priopćenja:

„Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju prima na znanje Odluku Ustavnog suda i poštivat će je u cijelosti u svom budućem radu. Odbor je svjestan svoje uloge i konstatacijskih ovlasti, unutar kojih svoja mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti odnosno neprihvatljivosti daje u obliku preporuka, prijedloga ili primjedbi, koje, međutim, po svojoj pravnoj naravi nisu obvezujuće. U tom smislu Odbor je i djelovao tijekom dosadašnjeg mandata. Davanje tih mišljenja nije bilo normirano ukinutim člankom Etičkog kodeksa, te stoga nije predmet Odluke Ustavnog suda.“

6. ZAKLJUČNE NAPOMENE

Od početka rada u ovom sazivu, Odbor se suočava s nezainteresiranošću većine visokoškolskih i znanstvenih institucija za etička pitanja, uključujući i prakse neobjektivne, pristrane prosudbe kršenja etičkih načela, kao i potpuni izostanak sankcija čak i u slučajevima u kojima je neprijeporno utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa Odbora. Ovi problemi su ponukali Odbor da kao jednu od svojih prvih zadaća u promicanju etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, definiranih u ZZDVO čl. 112. st. 4., potakne osnivanja i rad etičkih povjerenstava u dionicima sustava znanosti i visokog obrazovanja.

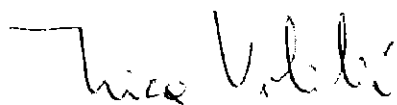
Rješavanje etičkih pitanja u vlastitoj sredini, s jedne strane, olakšava prosudbu neetičnih ponašanja za koju je u sustavu znanosti i visokog obrazovanja često nužna stručna ekspertiza, koja je na razini fakulteta, sveučilišta, instituta, uvijek prisutna. S druge strane, lokalno je često teško izbjeći sukobe interesa i pristranosti pri prosudbi neetičnih ponašanja, što čini nužnim postojanje mogućnosti za traženjem drugih mišljenja. Iskustvo rada ovog saziva Odbora to potvrđuje mnoštvom predmeta u kojima je od Odbora zatraženo mišljenje u predmetima koji su rješavani na razinama dionika, uključujući i sveučilišta, a čijim rješenjima prijavitelji nisu bili zadovoljni.

Mišljenja Odbora nisu obvezujuća, već savjetodavna, stoga ona sama ne utvrđuju nikakvu pravnu odgovornost, iako je mogu potaknuti. Mišljenja, prijedloge, preporuke ili primjedbe Odbora dionici u sustavu mogu, ali ne moraju prihvatiti.

Odbor naglašava da je neovisno prosuđivanje etičkih postupaka od strane tijela u sustavu znanosti i visokog obrazovanja preduvjet razvoja znanosti. Iako je praksa provođenja etičkih postupaka u Europi raznolika, u svim nacionalnim sustavima znanosti i visokog obrazovanja sva tijela zadužena za te predmete su u potpunosti neovisna od sustava upravljanja i donošenja odluka pojedinih sastavnica. U pojedinim državama, npr. u Austriji, ta neovisnost implicira da prosudbe etičkih postupaka obavljaju inozemni znanstvenici, sve u cilju

izbjegavanja sukoba interesa. U tom smislu, stav Odbora jest da pravni okvir kojim se uređuje pitanje prevencije, detektiranja i sankcioniranja kršenja etičkih principa u znanosti i visokom obrazovanju mora biti detaljno i dosljedno definiran Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, kao i ostalom relevantnom, za sada nedostajućom pravnom regulativom.

predsjednik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
dr. sc. Ivica Vilibić

Privitak:

- Priopćenje za medije Odbora od 16. siječnja 2017. godine
- Priopćenje za medije Odbora povodom Odluke Ustavnog suda RH od 2. svibnja 2017.
- Očitovanje na Mišljenje Vlade RH o Izvješću o radu Odbora za 2016. godinu od 11. prosinca 2017. godine
- Dopis Vladi RH i Hrvatskom saboru od 22. prosinca 2016. godine
- Dopis Vladi RH i Hrvatskom saboru od 7. travnja 2017. godine
- Dnevni red sastanka Europske mreže ureda za znanstvenu čestitost, Amsterdam, Nizozemska, od 27. svibnja 2017.
- Dnevni red sastanka Europske mreže ureda za znanstvenu čestitost, Lisabon, Portugal, od 2.-3. listopada 2017.

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM
OBRAZOVANJU

KLASA: 008-01/17-01/0003
URBROJ: 355-01-03-17-0001
Zagreb, 16. siječnja 2017.

Ponukan najnovijim događanjima u hrvatskoj akademskoj i istraživačkoj zajednici, te na temelju zakonske obveze *„promicanja etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim odnosima i u odnosima prema javnosti, te u primjeni suvremenih tehnologija i u zaštiti okoliša“*, a u skladu s Poslovníkom o radu, Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju objavljuje

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

Temeljni principi rada ovog saborskog Odbora, koji propituje etiku i moral djelovanja pojedinaca i institucija u specifičnom segmentu društva, jesu: legalnost, stručnost, neovisnost i nepristranost. Nažalost, posljednjih smo mjeseci svjedoci pokušaja narušavanja tih principa, a zbog ostvarivanja partikularnih političkih interesa i ambicija pojedinaca i interesnih grupacija unutar akademske zajednice.

Neetični pokušaji ometanja rada, pa i dezintegracije samog Odbora, dosegli su razinu nezabilježenu u cjelokupnoj europskoj praksi, s kojom je Odbor, kao aktivan član Mreže europskih ureda za znanstvenu čestitost (ENRIO, www.enrio.eu), vrlo dobro upoznat. Kroz članstvo, Odboru je poznato da se razlike između pojedinih europskih država, a u odnosu prema kršenju etičkih načela i nepoštivanju etičkih standarda u istraživačkom i akademskom radu, primarno očituju u njihovu sprečavanju, rješavanju i sankcioniranju, a ne u njihovu pukom dijagnosticiranju. Nažalost, u tim pitanjima, hrvatski znanstveni i visokoobrazovni sustav ne stoji dobro.

Naime, Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju je kroz svoj kontinuirani rad u posljednje dvije godine riješio više desetaka pristiglih predmeta, nastojeći potaknuti pripadnike akademske zajednice na dosljednu primjenu etičkih načela u svom radu. Odbor se pritom suočio s nezainteresiranošću većine visokoškolskih i znanstvenih institucija za etička pitanja, uključujući i prakse neobjektivne, pristrane prosudbe kršenja etičkih načela, kao i potpuni izostanak sankcija čak i u slučajevima u kojima je neprijeporno utvrđeno teško kršenje Etičkog kodeksa Odbora ili etičkih kodeksa sastavnica hrvatskog sustava znanosti i visokog obrazovanja.

U svim slučajevima kršenja etičkih normi znanstvenog i akademskog rada, Odbor može samo dati mišljenje ili iznijeti svoje stajalište, budući da zakonodavstvo Republike Hrvatske ne regulira ovu problematiku. Uzme li se, međutim, u obzir da od 2011. do 2014. godine Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju uopće nije djelovao jer je Hrvatski sabor propustio imenovati njegove članove, te da su iz prvotne verzije izmjena Zakona o znanosti i visokom obrazovanju iz 2013. godine bili uklonjeni članci koji reguliraju njegovo postojanje, pitanje je postoji li (politička) volja da se njegovo djelovanje podrži. Sudimo li prema sadašnjem stanju

stvari, čini se da dio politike, kao i određeni dio akademske zajednice, smatraju da su Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju i zakonska regulativa etičkog ponašanja u tome području društvene prakse – nepotrebni!

Nažalost, ovakav je zaključak moguće donijeti i nakon aktualnih događanja i javnih diskusija dionika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, u kojima je između ostaloga postavljeno pitanje ovlasti Odbora da donosi mišljenja o pojedinačnim predmetima. To je pitanje postavljeno usprkos tome što u Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN/94/13, čl.112., st. 7. i 13.) stoji da „*Mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti u razmatranim slučajevima Odbor donosi u obliku preporuka, prijedloga ili primjedbi*“, i dalje „*Sveučilišta, veleučilišta, visoke škole, instituti i druge znanstvene organizacije mogu, sukladno statutu, osnovati svoja etička povjerenstva te donijeti svoje etičke kodekse koji moraju biti usklađeni s etičkim kodeksom Odbora*“. Temeljem navedenih odredbi Zakona i Poslovnika o radu Odbor djeluje u oba svoja saziva, što je uočljivo iz mišljenja Odbora o mnoštvu pojedinačnih predmeta (<https://www.azvo.hr/hr/odbor-za-etiku/odluke-odbora-za-etiku-2006-2009>, https://www.azvo.hr/images/stories/tijela_agencije/oze/Godišnji_izvještaj_Odbor_za_etiku_rujan_2014-siječanj_2016.pdf).

Odbor se poziva i na europsku praksu koju poznaje kroz članstvo u spomenutoj Mreži europskih ureda za znanstvenu čestitost (ENRIO). Bez obzira na formalnu i pravnu različitu uređenost rješavanja etičkih predmeta u pojedinim državama (ustrojenu nacionalnom legislativom, kao u Poljskoj i Hrvatskoj; formalnim ugovorom relevantnih dionika u sustavu znanosti, kao u Austriji; putem ureda ombudsmena pri pojedinim dionicima, npr. fondacijama koje financiraju znanstvena istraživanja, kao u Njemačkoj) **ni u jednom** od nacionalnih sustava ne dovodi se u pitanje legitimitet donošenja odluka krovnih tijela u smislu kršenja autonomije pojedinih sastavnica tih istih sustava, npr. sveučilišta, osim u Hrvatskoj. Štoviše, u pojedinim državama (npr. Austrija, <http://www.oeawi.at/en/index.asp>) sustav odlučivanja o etičkim prekršajima u znanosti i visokom obrazovanju temeljen je na odlukama Odbora koji se isključivo sastoji od vrhunskih inozemnih znanstvenika i stručnjaka u području etike i znanstvene čestitosti, i to u svim znanstvenim područjima, sve u cilju izbjegavanja sukoba interesa u predmetnim postupcima.

Jedna od bitnih razlikovnih odrednica etike u odnosu na pravo, jest ta da etika i moral ne poznaju pojam zastare. Upravo zbog toga, kao i zbog neprimjereno dugog *interregnuma* u radu, Odbor je preuzeo rješavanje zaostalih predmeta zaprimljenih u prethodnom razdoblju, a koji do sada nisu razmatrani zbog nepotpune primopredaje predmeta između sadašnjeg i prethodnog saziva Odbora. Budući da bi zanemarivanje tih zaostalih predmeta predstavljalo, samo po sebi, kršenje etičkih principa na kojima se temelji njegov rad, Odbor ih je odlučio riješiti u redovitoj proceduri. Osim obimnog dodatnog posla, Odbor je, temeljem takve odluke, uvučen u aktualne sukobe unutar hrvatskog političkoga, istraživačkog i akademskog prostora, čijoj kulminaciji upravo svjedočimo.

O prvom od tih predmeta Odbor je upravo donio mišljenje (u privitku). Odbor ovdje naglašava da se predmetno mišljenje temelji isključivo na međunarodnim standardima koje je propisalo Povjerenstvo za etiku u publiciranju (Committee on Publication Ethics, <http://publicationethics.org>), kao i međunarodnim priručnicima koji definiraju pravila naknadnih ispravaka već objavljenih znanstvenih radova (npr. Chicago Manual of Style, https://en.wikipedia.org/wiki/The_Chicago_Manual_of_Style). Svim znanstvenicima, a napose urednicima časopisa, trebao bi biti poznat instrument korekcije objavljenog teksta „Erratum“ ili „Errata corige“ (<https://en.wikipedia.org/wiki/Erratum>), koji upućuje autore na način ispravljanja već objavljenih znanstvenih radova, što u navedenom predmetu nije bio slučaj. Sukladno odredbama Poslovnika o radu te praksi prethodnog saziva, Odbor će

objavljivati mišljenja o riješenim predmetima na mrežnim stranicama Agencije za znanost i visoko obrazovanje (<https://www.azvo.hr/hr/odbor-za-etiku>).

Na kraju, Odbor ponovno naglašava važnost poštovanja etičkih i moralnih principa u znanstvenom i akademskom radu, sadržanih u Etičkom kodeksu ovoga Odbora, kao i u etičkim kodeksima sastavnica sustava znanosti i visokog obrazovanja. Odbor potiče pojedince i institucije koji su kršenja tih principa u mogućnosti argumentirati i dokumentirati, da ista prijave etičkim povjerenstvima i savjetima matičnih institucija, a u konačnici i samom Odboru za etiku u znanosti i visokom obrazovanju. Odbor također upozorava da medijska instrumentalizacija pojedinih slučajeva i sama predstavlja oblik etički neprihvatljivog ponašanja. Odbor se stoga snažno zalaže za poštovanje procedure prijavljivanja i rješavanja takvih predmeta. Uz to, Odbor potiče institucije iz sustava znanosti i visokog obrazovanja da promptno i adekvatno sankcioniraju dokazana kršenja etičkih kodeksa, kao i da ulože napor u uklanjanje pretpostavki za takvo ponašanje. U tom smislu, stav Odbora jest da pravni okvir kojim se uređuje pitanje prevencije, detektiranja i sankcioniranja kršenja etičkih principa u znanosti i visokom obrazovanju mora biti detaljno i dosljedno definiran Zakonom o znanosti i visokom obrazovanju, kao i relevantnom a nedostajućom pravnom regulativom.

S poštovanjem,

predsjednik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
dr. sc. Ivica Vilibić

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM
OBRAZOVANJU

Zagreb, 2. svibnja 2017.

Priopćenje za medije Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju povodom Odluke Ustavnog suda broj U-II-6251/2016 o ukidanju članka 7. stavka 4. Etičkog kodeksa Odbora u dijelu koji glasi: "a završna je razina Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju"

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju prima na znanje Odluku Ustavnog suda i poštivat će je u cijelosti u svom budućem radu. Odbor je svjestan svoje uloge i konstatacijskih ovlasti, unutar kojih svoja mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti odnosno neprihvatljivosti daje u obliku preporuka, prijedloga ili primjedbi, koje, međutim, po svojoj pravnoj naravi nisu obvezujuće. U tom smislu Odbor je i djelovao tijekom dosadašnjeg mandata. Davanje tih mišljenja nije bilo normirano ukinutim člankom Etičkog kodeksa, te stoga nije predmet Odluke Ustavnog suda.

Nažalost, mišljenja i preporuke Odbora su redovito bile marginalizirane i ignorirane od značajnog dijela dionika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, upravo zbog konstatacijskih ovlasti Odbora, kao i nesankcioniranja dokazanih i očitih slučajeva kršenja etičkih principa i etičkih kodeksa. Nadalje, Odbor marginalizira i zakonodavna vlast, to jest Hrvatski sabor, koji već gotovo pola godine ne uzima u postupak zahtjeve za razrješenjem četvero članova Odbora i odlaže imenovanje novih članova. Unatoč marginaliziranju, Odbor će, u cilju promocije i ugradnje etičkih principa u sustav znanosti i obrazovanja u Republici Hrvatskoj, nastaviti s radom do isteka mandata ili do razrješenja.

Odbor naglašava važnost poštovanja etičkih i moralnih principa u znanstvenom i akademskom radu, sadržanih u Etičkom kodeksu Odbora, kao i u etičkim kodeksima sastavnica sustava znanosti i visokog obrazovanja. Odbor potiče pojedince i institucije da etičkim povjerenstvima odnosno savjetima svojih matičnih institucija prijavljuju kršenja tih principa ako ih mogu argumentirati i dokumentirati. Ne budu li zadovoljni postupcima koje pokrenu, prijavu mogu uputiti i Odboru za etiku u znanosti i visokom obrazovanju.

predsjednik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
dr. sc. Ilica Vilibić

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM
OBRAZOVANJU

KLASA: 030-02/15-02/0028
URBROJ: 355-01-03-17-0009
Zagreb, 11. prosinca 2017.

Temeljem Mišljenja Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada RH) o Izvješću o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu: Odbor) u 2016. godini, kojeg je Vlada donijela na 70. sjednici dana 7. prosinca 2017. godine, Odbor daje sljedeće

OČITOVANJE

Vlada RH je u svom mišljenju od 7. prosinca 2017. g. predložila Hrvatskom saboru da ne prihvati Izvješće o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju (Odbor) u 2016. godini koje je podneseno 15. veljače 2017. g., te je od strane Hrvatskog sabora upućeno na mišljenje Vladi RH 15. ožujka 2017. g. Ovo mišljenje Vlada RH temelji na svojoj ocjeni da je Odbor u 2016. g. postupao protivno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (ZZDVO), kao i protivno vlastitom Poslovniku o radu. Vlada RH navodi kao jedan od temelja svog mišljenja i Odluku Ustavnog suda (Narodne novine, broj 46/17) prema kojoj stavak 4. članka 7. Etičkog kodeksa Odbor nije sukladan Ustavu RH.

Na ovo mišljenje Odbor se očituje kako slijedi:

i) Postupanje Odbora protivno Poslovniku o radu Odbora Vlada RH tumači načinom nastavka rada Odbora u razdoblju nakon podnošenja zahtjeva za razrješenjem iz članstva Odbora njegova 4 člana (zahtjevi su podneseni u razdoblju od listopada do prosinca 2016. g.), naročito postupkom donošenja odluka i mišljenja Odbora, te postupkom izbora novog predsjednika i zamjenika predsjednika Odbora u prosincu 2016. g.

Odbor ne može prihvatiti ovakvo tumačenje Vlade RH. Poslovnik o radu Odbora jasno navodi:

Članak 16. „... Za donošenje pravovaljanih odluka potrebna je nazočnost većine članova Odbora, te natpolovičan broj glasova nazočnih članova Odbora, ...”

Članak 5. „Članovi Odbora imaju pravo i dužnost biti nazočni sjednicama Odbora te sudjelovati u njihovom radu i odlučivanju. Osim prava i obveza iz stavka 1. ovog članka članovi Odbora:

- za vrijeme trajanja mandata imaju pravo predstavljati se u javnosti i kao članovi Odbora,
- mogu zamjenjivati predsjednika Odbora u skladu s njegovom odlukom,
- moгу obavljati i druge poslove za koje ih ovlasti Odbor,
- obavljaju i druge poslove utvrđene zakonom i ovim Poslovnikom.“

Prema tome, Odbor je na svim sjednicama svoje odluke i mišljenja donosio sukladno Poslovniku o radu. Sve odluke i mišljenja doneseni su uz nazočnost većine članova Odbora (pet od devet članova Odbora), natpolovičnim brojem glasova nazočnih članova Odbora, uključujući odluku o davanju ovlasti najstarijem članu, dr. sc. Nenadu Starcu za sazivanje 22. sjednice Odbora, kao i izbor novog predsjednika i zamjenika predsjednika Odbora na istoj sjednici.

ii) Vlada RH prigovara Odboru da „je bio obvezan pravodobno poduzeti sve korake kako

bi Hrvatski sabor razriješio odnosno imenovao članove umjesto članova koji su podnijeli ostavke, te kako bi na taj način mogao nastaviti s radom na zakonit, legalan i vjerodostojan način.“

Odbor odbija ovaj prigovor, budući da je od Vlade RH i Hrvatskog sabora zatražio pokretanje postupka za izbor novih članova Odbora sukladno članku 112. stavak 1. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i članku 6. Poslovnika o radu Odbora dopisom od 22. prosinca 2016.g. (KLASA: 030-02/16-02/0042; URBROJ:355-01-03-16-0001). Budući da je reakcije Vlade RH i Hrvatskog sabora izostala, Odbor je ponovio isti zahtjev dopisom od 7. travnja 2017.g. (KLASA: 030-02/16-02/0042; URBROJ: 355-01-03-17-0005). Vlada RH i Hrvatski sabor oglušili su se na naše traženje i ignorirali ga do danas, uključujući i u predmetnom mišljenju Vlade RH. Potrebno je napomenuti da je predmetno mišljenje Vlade RH doneseno čak 10 mjeseci nakon podnošenja Izvješća o radu Odbora u 2016. godini, odnosno 9 mjeseci nakon što je od Hrvatskog sabora zatraženo mišljenje o tome izvješću.

iii) Postupanje Odbora protivno ZZDVO Vlada RH tumači odlukom Ustavnog suda RH od 25. travnja 2017. (Br. U-II-6251/2016, Narodne novine, broj 46/17), kojom se ukida članak 7. stavak 4. Etičkog kodeksa Odbora. Vlada RH smatra da je Ustavni sud time ukinuo ovlast Odbora da odlučuje o pojedinačnim slučajevima kršenja Etičkog kodeksa. Vlada RH u predmetnom mišljenju navodi da je Ustavni sud utvrdio da Odboru nije dano ovlaštenje da razmatra i rješava kao tijelo »završne instance« u predmetima nečasnih akademskih ponašanja, kako je to propisano osporenim odredbom Etičkog kodeksa. Vlada RH dalje navodi da Odboru „takva ovlast nije dana niti jednom drugom odredbom ZZDVO-a.“.

Odbor ne može prihvatiti ovakvo tumačenje Vlade RH. Odbor je 2. svibnja 2017. g. objavio priopćenje prema kojem „prima na znanje Odluku Ustavnog suda i poštivat će je u cijelosti u svom budućem radu.“ Odlukom Ustavnog suda ukida se stavak 4. članka 7. Etičkog kodeksa Odbora koji glasi „a završna je razina Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju“. Članak 7. Etičkog kodeksa Odbora odnosi se na odgovornost ustanova u sustavu, te nije temelj

razmatranja pojedinačnih predmeta od strane Odbora, koje propisuje ZZDVO. Rad Odbora se odvija na sjednicama, a „mišljenja i stajališta o etičkoj prihvatljivosti ili neprihvatljivosti u razmatranim slučajevima donosi u obliku preporuka, prijedloga ili primjedbi većinom glasova (ZZDVO, članak 112., stavak 7.)“. Odbor može „predložiti pokretanje postupka oduzimanja znanstvenog zvanja pred odgovarajućim matičnim odborom (ZZDVO, članak 112., stavak 10.)“, ili javno objaviti svoje mišljenje „u slučaju ako visoko učilište ili druga znanstvena organizacija sustavno krši Etički kodeks (ZZDVO, članak 112., stavak 11.)“.

Nakon odluke Ustavnog suda, Odbor je nastavio razmatrati pojedinačne predmete koji su izravno upućeni Odboru na razmatranje od fizičkih ili pravnih osoba u skladu sa navedenim odredbama ZZDVO.

iv) Vlada RH prigovara završnom dijelu izvješća Odbora u kojem se navodi da se „dionici znanosti i visokog obrazovanja u Hrvatskoj rijetko odlučuju na imenovanje vlastitih etičkih povjerenstava i kreiranja vlastitih etičkih kodeksa“. Vlada RH smatra da je ovaj navod očigledno netočan, tj. da su „sva javna sveučilišta donijela svoje etičke kodekse i ustrojila svoja etička povjerenstva, kao što je to učinio i veliki broj sastavnica sveučilišta. Dodatno, i mnogi instituti donijeli su svoje etičke kodekse i ustrojili etička povjerenstva.“

Odbor se ovim navodom referirao na stanje koje je zatekao svojim konstituiranjem u ovom sazivu. Naime, ovo poglavlje izvješća u integralnom obliku glasi:

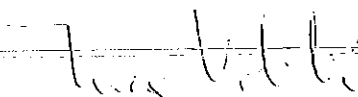
„Od početka rada u ovom sazivu. Odbor se suočava s nezainteresiranošću visokoškolskih i znanstvenih institucija za etička pitanja, uključujući i prakse neobjektivne, pristrane prosudbe kršenja etičkih načela, kao i potpuni izostanak sankcija čak i u slučajevima u kojima je neprijeporno utvrđeno kršenje Etičkog kodeksa Odbora. Uočeno je i da se dionici sustava znanosti i visokog obrazovanja u Hrvatskoj rijetko odlučuju na imenovanje vlastitih etičkih povjerenstava i kreiranje vlastitih etičkih kodeksa. Ovi problemi su ponukali Odbor da kao jednu od svojih prvih zadaća u promicanju etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, definiranih u ZZDVO čl. 112. st. 4., potakne osnivanja i rad etičkih povjerenstava u dionicima sustava znanosti i visokog obrazovanja.“

Odbor sa radošću primjećuje da je stanje po pitanju ustrojavanja Etičkih povjerenstava i Etičkih kodeksa na sastavnicama sustava znanosti i visokog obrazovanja u RH mnogo bolje danas (prosinac 2017. godine) nego u vrijeme početka rada Odbora (lipanj 2014. godine), čime je i Odbor doprinio opetovanim dopisima svim sastavnicama u proteklih nekoliko godina.

Zaključno, Odbor smatra da argumenti navedeni u Mišljenju Vlade RH, a temeljem kojih je Vlada preporučila Hrvatskome saboru da ne prihvati Izvješće o radu Odbora za 2016. godinu, nisu utemeljeni. Odbor smatra da Izvješće o radu Odbora za 2016. godinu vjerodostojno opisuje sve aktivnosti, djelokrug rada kao i legalni okvir za rad Odbora tijekom 2016. godine.

S poštovanjem,

dr. sc. Ivice Vilibić
predsjednik Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM
OBRAZOVANJU

KLASA: 030-02/16-02/0042
URBROJ:355-01-03-16-0001
Zagreb, 22. prosinca 2016.

HRVATSKI SABOR
n/p mr.sc. Božo Petrov predsjednik Hrvatskog sabora
Trg Sv. Marka 6
10 000 Zagreb

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
n/p predstojnik Ureda predsjednika Vlade dr.sc. Davor Božinović
Trg sv. Marka 2
10 000 Zagreb

PREDMET: Pokretanje postupka za izbor novih članova Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

- traži se -

Poštovani

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju je na svojoj 22. sjednici održanoj 21. prosinca 2016. godine donio zaključak da se od Vlade Republike Hrvatske zatraži pokretanje postupka za izbor novih članova Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, sukladno članku 112. stavak 1. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i članku 6. Poslovnika o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju.

Kako su četiri člana sadašnjeg saziva Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju uputila Naslovima zahtjev za razrješenjem (prof.dr.sc. Josip Balaban, prof.dr.sc. Andreja Brajša Žganec, prof.dr.sc. Ines Kersan Škabić i prof.dr.art. Enes Midžić), Odbor smatra nužnim pokretanje postupka razrješenja navedenih članova te sukladno tome i izbora novih članova, čiji bi mandat trajao do isteka mandata na koji su bili imenovani raniji članovi.

Članovi Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju smatraju nužnim pokretanje postupka za izbor novih članova kako bi mogli nastaviti svoj rad u punom sastavu, a sve u cilju nastavka promicanja etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u skladu s pozitivnim pravnim okvirom koji definira ulogu, ovlasti i *modus operandi* Odbora.

S poštovanjem

Predsjedavajući Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju
Dr.sc. Nenad Stare

Nenad Stare

Dostaviti:

Hrvatski Sabor – mr.sc. Božo Petrov predsjednik Hrvatskog sabora

Vlada Republike Hrvatske – predstojnik Ureda predsjednika dr.sc. Davor Božinović

Pismohrana – ovdje -

REPUBLIKA HRVATSKA
ODBOR ZA ETIKU U ZNANOSTI I VISOKOM
OBRAZOVANJU

KLASA:030-02/16-02/0042
URBROJ:355-01-03-17-0005
Zagreb, 7. travnja 2017.g.

HRVATSKI SABOR
n/p mr.sc. Božo Petrov, predsjednik Hrvatskog sabora
Trg Sv. Marka 6
10 000 Zagreb

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
n/p predstojnik Ureda predsjednika Vlade dr.sc. Davor Božinović
Trg Sv. Marka 2
10 000 Zagreb

PREDMET: Pokretanje postupka za izbor novih članova Odbora za etiku u znanosti i visokom
obrazovanju,
- traži se -

Poštovani,

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju Vam je nakon svoje 22. sjednice održane 21. prosinca 2016. poslao pismo u kojem je od Vlade Republike Hrvatske zatražio pokretanje postupka izbora novih članova Odbora (KLASA: 030-02/16-02/0042, URBROJ: 355-01-03-16-0001, od 22. prosinca 2016).

Kao razlog smo naveli zahtjeve za razrješenjem četiriju od devetoro članova čime je Odbor sveden na pet članova. Kako je prema članku 16. Poslovnika o radu Odbora za donošenje pravovaljanih odluka potrebna većina članova, Odbor je nakon zahtjeva za razrješenjem održao svoju 22., 23. i 24. sjednicu na kojima je donosio samo one odluke za koje je glasalo svo petoro nazočnih. Legalitet Odbora je tako održan, ali je već na 22. sjednici otvoreno pitanje legitimiteta zbog čega je i zatraženo pokretanje postupka izbora novih članova.

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju ovime još jednom moli Vladu Republike Hrvatske da pokrene postupak izbora novih članova kako bi Odbor mogao nastaviti s radom u punom sastavu.

S poštovanjem,

Predsjednik
Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju

dr. sc. Ivica Vilibić

Dostaviti:
1. Naslovima,
2. Pismohrana, ovdje.

ENRIO Meeting Amsterdam

27 May 2017

Agenda

Place: Double Tree by Hilton Amsterdam Centraal Station, Oosterdoksstraat 4,
1011 DK Amsterdam, Netherlands

Chair: Nicole Föger, Austria

Saturday, 27 May 2017, from 9:00 till 9:30

Portrait photo session for ENRIO website, Bert Seghers

Meeting from 9:30 till 17:30*

1. Opening, welcome and brief report by the Chair
2. Adoption of the Agenda
3. First results from the ENRIO survey, **Grace van Arkel and Bert Seghers**
4. Parallel sessions (1,5 h): **Working group I: Investigation** (Chair: Torkild Vinther) and **Working group II: Training** (Chair: Michael Gommel, Gerlinde Sponholz)

** Light lunch will be available from 12:00 to 13:00 pm)*

5. Working Group I and II: Summaries
6. European Network of Research Ethics and Research Integrity (ENERI)
7. European Commission and Research Integrity (RI) by **Dorian Karatzas, Head of Ethics and Research Integrity Sector, European Commission**
8. The revised European Code of Conduct, **Maura Hiney, Health Research Board**
9. Focus group on Research Integrity, **Bregt Saenen, European University Association – Council for Doctoral Education (EUA-CDE)**
10. "Practices, Perceptions and Patterns of RI: a new Danish project", **Niels Mejlgaard, University of Aarhus**
11. Association of (American) Research Integrity Officers, **Lauren Qualkenbush (ARIO)**
12. Recent developments for ENRIO
 - OFIS, **Philippe Feldmann**
 - New EU-projects on RI: **DEFORM, EnTIRE**
 - ENRIO website, **Birgit Buschbom**

Informal Dinner (19:30 p.m.; details will follow)

ENRIO Meeting Lisbon

02-03 October 2017

Agenda

Place: Assembleia da Republica (Portuguese Parliament)
New Auditorium, S. Bento Palace

Chair: Nicole Foeger, Austria

Host: Ana Carvalho & Joana Araujo, Portugal
National Council of Ethics for the Life Sciences

Monday, 02 October 2017 from 14:00 till 18:00*

(get-together starting at 13:00)

1. Opening, welcome and brief report by the Chair
2. Welcome by the National Council of Ethics for the Life Sciences, **Prof Doutor Jorge Soares**
3. Welcome by the Secretary of State of Science, Technology and Higher Education,
Prof Maria Fernanda Rollo (tbc)
4. Welcome by the President of the Foundation for Science and Technology, **Prof. Paulo Ferrão**
(tbc)
5. Welcome by the President of the Parliament Commission for Education and Science,
Prof Alexandre Quintanilha (tbc)
6. Welcome by **Ana Carvalho & Joana Araujo**, FCT
7. Progress made in Portugal, **Ana Carvalho & Joana Araujo**, FCT (tbc)
8. Adoption of the Agenda
9. Approval of the minutes of the ENRIO meeting in Amsterdam, 27 May 2017
10. European Network of Research Ethics and Research Integrity (ENERI), **Nicole Foeger**
11. Training in Research Integrity for Researchers & RIOs, **Erika Löfström**, University of Helsinki
12. Results from the ENRIO survey, **Bert Seghers and Grace van Arkel**
13. Public science communication as part of the responsible conduct of research – an example
from Finland, **Iina Kohonen**, TENK
14. New participants: **Laura Bandura-Morgan**, National Science Centre, Poland
Michèle Leduc, France (tbc)
Juaraj Koppel, Slovak Academy of Sciences, Slovakia

***Informal Dinner (19:30 p.m.)**

Zambeze Restaurant

Calçada Marquês de Tancos, Edifício EMEL

Mercado Chão do Loureiro, São Cristovão

1100-340 Lisboa

Tuesday, 03 October 2017 from 9:00 till 16:00

- 15. Working group I:** a) Investigation (Torkild Vinther)
 b) Whistleblowing (Sanna Kaisa Spoof)
- Working group II:** Training (Michael Gommel, Gerlinde Sponholz)
- Parallel sessions (3 h) + Reports from the working groups**
- 16. Recent developments for ENRIO**
- ARIO meeting; Torkild Vinther
 - EU-projects (DEFORM, EnTIRE,...); Nicole Foeger
 - 1st ENRIO newsletter; Birgit Buschbom
 -
- 17. Members corner**
- 18. Next ENRIO Meeting: date and venue**